

A Fővárosi Ítéltábla a Bihari Ügyvédi Iroda; ügyintéző: dr. Bihari Krisztina ügyvéd által képviselt felperesnek, a Nagy és Kiss Ügyvédi Iroda; ügyintéző: dr. Nagy Szilárd ügyvéd által képviselt alperes ellen, szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2019. április 10. napján meghozott, 36.G.41.777/2018/14. számú közbenső ítélete ellen, az alperes részéről 16. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét azzal a szövegezésbeli módosítással hagyja helyben, hogy megállapítja, a felperes és az alperes jogelődje által 2008. május 27-én megkötött ... számú kölcsönszerződés érvénytelen.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 20.000 (húszezer) forint másodfokú perköltséget.

A közbenső ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes mint adós 2008. május 27-én svájci frank alapú kölcsönszerződést kötött az alperes jogelődjével mint hitelezővel. A felek a szerződés részévé tették az alperes jogelődjének Általános Szerződési Feltételeit (ÁSZF). A kölcsönszerződés 7. pontja azt tartalmazza, hogy „a törlesztőrészletek, a hitel ügyleti kamatlába, az árfolyam különbözetek ügyleti kamatlába és az induló teljes hiteldíj mutató (THM) a hitelező Általános Szerződési Feltételeiben meghatározott módon változhat, amit az adós az okirat aláírásával az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatásként tudomásul vett.”

A felperes a keresetében azt kérte, hogy a bíróság 3.360.000 forint tőke és ennek a jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamata erejéig nyilvánítsa hatályossá a kölcsönszerződést, és kötelezze az alperest 177.912 forint, valamint a perrel felmerült költségei megfizetésére. Hivatkozott arra, hogy az alperes jogelődje nem tájékoztatta őt megfelelően az árfolyamváltozás kockázatáról, ezért a szerződésnek az árfolyamváltozás kockázatát a felperesre hárító feltételei tisztességtelenek. Álláspontja szerint a kölcsönszerződés nem teljesíthető a tisztességtelen feltételek nélkül, ezért az egész kölcsönszerződés érvénytelen, az alperes pedig köteles visszafizetni az árfolyamváltozás miatt megfizetett összeget. Kifejtette, hogy a kölcsönszerződés 7. pontja nem tekinthető kockázatfeltáró nyilatkozatnak vagy megfelelő tájékoztatásnak, mert az nem hívja fel a figyelmet az árfolyamváltozás lehetőségének kockázatára, abból nem állapítható meg, hogy a kockázat kizárólag és felső korlát nélkül a felperest terheli, és az sem, hogy az árfolyam változása miként hat a törlesztőrészletekre. Az volt az álláspontja, hogy az árfolyamváltozás kockázatát reá

hárító feltételek az ÁSZF 4.1.2., 4.1.3., 4.1.4., 4.3. és 4.4.2. pontja tisztességtelensége miatt nem köteles árfolyam különbözet megfizetésére.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására és a felperes perköltségben marasztalására irányult. Hivatkozott arra, hogy az egyedi kölcsönszerződés 7. és 10. pontjai és az ÁSZF tartalmazzák az árfolyamváltozás kockázatára vonatkozó megfelelő tájékoztatást. Érvelése szerint az ÁSZF 4.1.3. és 4.1.4. pontjaiból kitűnik, hogy az árfolyam változása befolyásolja a felperes kötelezettségét, és e pontokból megállapítható az is, hogy az árfolyamváltozás miként hat a törlesztőrészekre. Ebből a felperesnek fel kellett ismernie az árfolyamváltozás törlesztőrészekre gyakorolt hatását, és azt is, hogy az árfolyamváltozás hatásai őt terhelik. Kifejtette, hogy a szerződésnek nincs olyan feltétele, amely megosztaná az árfolyamváltozás következményeit az adós és a hitelező között, vagy rögzítené a felperest terhelő árfolyamváltozás felső határát, ezért a felperes nem gondolhatta alappal, hogy az árfolyamváltozás kockázata nem őt terheli, vagy azt csak korlátozott mértékben köteles viselni.

Az elsőfokú bíróság közbenső ítéletet hozott, amellyel megállapította, hogy a felperesnek joga van az alperessel kötött kölcsönszerződésben foglalt, felperest terhelő árfolyamkockázat tisztességtelensége jogkövetkezményének alkalmazását kérnie az alperes ellen. Közbenső ítéletének indokolásában úgy foglalt állást, hogy az árfolyamváltozás kockázatára vonatkozó tájékoztatásnak legalább azt kellett volna tartalmaznia, hogy az árfolyam felperesre kedvezőtlen változása esetén a felperes fizetési kötelezettségei növekedhetnek, és az árfolyamváltozásból eredő kockázatot a felperesnek kell viselnie. Álláspontja szerint a kölcsönszerződés 7. pontja, az ÁSZF 4.1.3. és 4.1.4. pontjai és a kölcsönszerződés más feltételei sem tartalmaznak olyan tájékoztatást, amely megfelelne ennek a követelménynek, mert azokból nem ismerhető fel egyértelműen és világosan, hogy mik az árfolyamváltozás konkrét kockázatai, az árfolyam emelkedése esetén reális esélye van a törlesztőrészek emelkedésének, és a kockázat kizárólag és korlátlanul a felperest terheli. Mindebből azt a jogi következtetést vonta le, hogy az árfolyamváltozás kockázatának a felperesre hárítása tisztességtelen, és a felperesnek joga van kérni a tisztességtelenség jogkövetkezményeinek levonását.

A közbenső ítélet ellen, elsődlegesen annak megváltoztatása, a kereset elutasítása, valamint a felperes első- és másodfokú perköltségben marasztalása, másodlagosan a közbenső ítélet hatályon kívül helyezése iránt az alperes terjesztett elő fellebbezést. Hivatkozott arra, hogy az árfolyamváltozás kockázatát az adósra hárító feltétel a főszoolgáltatás körébe tartozó rendelkezés, amelynek tisztességtelensége csak akkor vizsgálható, ha nem érthető vagy nem világos. Ismét kifejtette, hogy a felperes érthető és világos tájékoztatására az árfolyamváltozás kockázatáról az egyedi kölcsönszerződésben és az ÁSZF-ben került sor. Fenntartotta azt az álláspontját, hogy a kölcsönszerződés rendelkezései, különösen az egyedi szerződés 7. és 10. pontja megfelelően tájékoztatták a felperest az árfolyamváltozás kockázatáról. Hangsúlyozta, hogy a kölcsönszerződést tartalmazó okirat aláírásával a felperes elfogadta az ÁSZF-et az árfolyamváltozás kockázatával kapcsolatos tájékoztatásként, így tisztában kellett lennie azzal, hogy a szerződés árfolyamkockázatot tartalmaz, amelynek folytán a fizetési kötelezettsége korlátok nélkül változhat. Érvelése szerint az ÁSZF 4.1.1. – 4.1.4., 4.4.1. és 4.4.2. pontjából egyértelműen felismerhette, hogy az árfolyam változása kihat a fizetési terheire, és felismerhette azt is, hogy az árfolyam változása miként hat ki a szerződésből eredő pénzügyi kötelezettségeire. Az volt az álláspontja, hogy a tájékoztatás megfelel az Európai Unió Bíróságának (EUB) C-51/17. számú ítéletében megfogalmazott követelményeknek is. Ezzel kapcsolatban utalt arra, hogy a Kúria nem tartotta szükségesnek a korábban kialakított joggyakorlatának megváltoztatását a C-51/17. számú ítélet miatt. Okfejtése szerint a felperestől

elvárható volt, hogy aláírás előtt figyelmesen áttanulmányozza a szerződést, és ha valamelyik rendelkezés nem érthető a számára, akkor további tájékoztatást kérjen.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság közbenső ítéletének helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben marasztalását indítványozta. Rámutatott, hogy az elsőfokú közbenső ítélet hatályon kívül helyezésének azért nincs helye, mert az alperes a fellebbezésében nem jelölt meg erre okot adó súlyos eljárási szabálysértést, és nem jelölte meg azt sem, hogy az alperes milyen tényeket kíván bizonyítani. Kiemelte, hogy a Kúria Konzultációs Testületének állásfoglalása értelmében nem terheli az árfolyamváltozás kockázata a fogyasztót, ha az arra vonatkozó tájékoztatás tartalmát csak a több szerződéses rendelkezés együttes értelmezésével lehet kikövetkeztetni. Hivatkozott arra, hogy az árfolyamváltozás kockázatának fennállása, annak a felperes kötelezettségeire gyakorolt hatása és korlátlanága csak a perbeli kölcsönszerződés több rendelkezésének értelmezésével következtethető ki, ez pedig nem minősül megfelelő tájékoztatásnak. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság az indokolásában a szerződés részleges érvénytelenségére utalt, de a közbenső ítéletben a teljes érvénytelenség jogkövetkezményét alkalmazta.

Az elsőfokú bíróság közbenső ítéletének nem volt fellebbezés hiányában első fokon jogerőre emelkedett része, ezért a Fővárosi Ítéltábla teljes terjedelemben bírálta felül az elsőfokú közbenső ítéletet /Pp. 228. § (4) bekezdés/.

Az alperes fellebbezése alaptalan.

Az alperes a fellebbezésében nem jelölt meg olyan lényeges eljárási szabálysértést, amely szükségessé tette volna az elsőfokú tárgyalás megismétlését, és ennek érdekében a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését. Ilyen eljárási szabálysértést az ítéltábla sem észlelt az elsőfokú bíróság eljárásában, mert a közbenső ítélet szövegezésének módosítása az elsőfokú eljárás megismétlését nem tette szükségessé.

Az alperes azt sem jelölte meg a fellebbezésében, hogy mely, a kereset jogalapjának eldöntése szempontjából lényeges tény szorul bizonyításra, és sem az elsőfokú eljárásban, sem a fellebbezésében nem terjesztett elő bizonyítási indítványt. A kereset jogalapjának fennállása, illetve fenn nem állása elbírálnak volt a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján, ezért az ítéltábla a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján, a bizonyítás kiegészítése céljából sem találta indokoltnak az elsőfokú közbenső ítélet hatályon kívül helyezését.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, a tényállásból levont jogi következtetésével az ítéltábla is egyetértett, az elsőfokú közbenső ítélet rendelkező részének szövegezése azonban módosításra, indokolása pedig pontosításra és kiegészítésre szorul, mert a közbenső ítélet rendelkező részének szövegezése nem felel meg a Pp. 213. § (3) bekezdésében foglaltaknak, indokolása pedig részben pontatlan, részben hiányos.

A felperes a keresetét arra alapította, hogy az alperes jogelődjétől nem kapott megfelelő tájékoztatást az árfolyamváltozás kockázatáról, emiatt tisztességtelenek a perbeli kölcsönszerződésnek az árfolyamváltozás kockázatát a felperesre hárító feltételei. Az alperes megalapozottan hivatkozott arra, hogy a kölcsönszerződés 7. és 10. pontjai nem tartalmazzak a felek jogait és kötelezettségeit megállapító rendelkezést, ezért a perbeli szerződés megkötésekor hatályos, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 209. § (1) bekezdése értelmében nem minősülhetnek tisztességtelennek az e pontokba foglalt szerződési rendelkezések. Az ítéltábla

kiemeli, hogy nem a kölcsönszerződés 7. és 10. pontjaiba foglalt szerződési feltételek hárítják a felperesre az árfolyamváltozás kockázatát, ezért e szerződési rendelkezések kapcsán az volt vizsgálendő, hogy megfelelő kockázat feltárásnak minősülnek-e.

Az elsőfokú bíróság közbenső ítéletének indokolásából az állapítható meg, hogy az elsőfokú bíróság a szerződésnek azt a részét ítélte érvénytelennek, amely a felperesre hárítja az árfolyamváltozás kockázatát. A szerződés árfolyamváltozás kockázatát a felperesre hárító részének érvénytelenségét abból vezette le, hogy az alperes jogelődje nem tájékoztatta megfelelően a felperest az árfolyamváltozás kockázatáról. Nem tűnik ki azonban az elsőfokú közbenső ítélet indokolásából, hogy az elsőfokú bíróság a kölcsönszerződés mely konkrét feltételeit tekintette érvénytelennek – konkrétan mely feltételek hárítják a felperesre az árfolyamváltozás kockázatát.

A kölcsönszerződés nem tartalmaz az árfolyamváltozás kockázatát kifejezetten a felperesre hárító feltételt. Az, hogy az árfolyamváltozás kockázatát korlátlanul, felső határ nélkül a felperesnek kell viselnie, és hogy a forint árfolyamának a svájci frankhoz viszonyított gyengülése esetén növekedhet mind az esedékes törlesztőrészlet, mind a fennmaradó tőketartozás forintban kifejezett összege, az ÁSZF 4.1.4., illetve 4.4.2. pontjaiba foglalt, az esedékes törlesztőrészlet, illetve a hátralévő tőketartozás összegének kiszámítási módját meghatározó képletekből következik, amely képletekben a tört számlálójában szerepel az aktuális, nevezőjében pedig a bázisárfolyam. Az ÁSZF 4.1.4. és 4.4.2. pontjai tehát azok a szerződési feltételek, amelyek korlátozás nélkül a felperesre hárítják az árfolyamváltozás kockázatát. A felperes ezeknek a szerződési feltételeknek a tisztességtelenségére kereseti kérelme indokolásában csak utalt, de ennek nem volt jelentősége, mert a bíróságnak hivatalból is észlelnie kell az általános szerződési feltételként a fogyasztói szerződés részévé vált szerződéses kikötés tisztességtelenségét.

A deviza alapú kölcsönszerződések jellegadó sajátossága az, hogy az árfolyamváltozás kockázatát az adósnak kell viselnie. Az árfolyamváltozás kockázatának viselése a szerződésben kikötött főszolgáltatás körébe tartozik.

A Ptk. perbeli kölcsönszerződés megkötésekor hatályos 209. § (4) bekezdése szerint a tisztességtelen szerződési feltételekre vonatkozó rendelkezések nem alkalmazhatók a főszolgáltatást megállapító, illetve a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás arányát meghatározó szerződési kikötésekre.

A 13/93/EGK irányelv 4. cikk (2) bekezdése értelmében azonban a feltételek tisztességtelen jellegének megítélése csak akkor nem vonatkozik a szerződés elsődleges tárgyának a meghatározására, és az ár vagy díjazás megfelelésére az ellenértékként szállított áruval vagy nyújtott szolgáltatással, ha ezek a feltételek világosak és érthetőek.

A perbeli kölcsönszerződés megkötésekor Magyarország már tagja volt az Európai Uniónak (EU), a szerződéskötéskor hatályos Ptk. 209. § (4) bekezdése viszont nem állt összhangban a 13/93/EGK irányelv 4. cikk (2) bekezdésével, mert abban az esetben is kizárta a tisztességtelen szerződési feltételekre vonatkozó rendelkezések alkalmazását a főszolgáltatást megállapító, illetve a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás arányát meghatározó szerződési kikötésekre, ha ezek a kikötések egyébként nem világosak, nem érthetőek. A 13/93/EGK irányelv 4. cikk (2) bekezdésével az összhangot a Ptk. módosított, 2009. május 22-től hatályos 209. § (5) bekezdése teremtette meg, amely már úgy rendelkezett, hogy a tisztességtelen szerződési feltételekre vonatkozó rendelkezések csak akkor nem alkalmazhatók a főszolgáltatást megállapító, illetve a szolgáltatás és az

ellenszolgáltatás arányát meghatározó szerződési kikötésekre, ha azok egyébként világosak és érthetőek. Az EU joga alkalmazási elsőbbséget élvez a tagállamokban a tagállam saját jogával szemben, a tagállami bíróságoknak pedig saját tagállamuk jogát az EU jogi normáival összhangban kell alkalmazniuk. Ebből az következik, hogy Magyarország Európai Unióhoz csatlakozása, 2004. május 1. és a Ptk. módosított 209. § (5) bekezdésének hatályba lépése, 2009. május 22. között létrejött szerződések esetében is alkalmazhatók a tisztességtelen szerződési feltételekre vonatkozó törvényi rendelkezések a főszolgáltatást megállapító, illetve a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás arányát meghatározó szerződési kikötésekre is, ha ezek a kikötések egyébként nem világosak, nem érthetőek.

A Hpt. 203. § (6) bekezdése kimondja, hogy olyan lakossági ügyféllel kötött szerződés esetén, amely devizahitel nyújtására irányul, illetőleg ingatlanra kikötött vételi jogot tartalmaz, a pénzügyi intézménynek fel kell tárnia a szerződéses ügyletben az ügyfelet érintő kockázatot, amelynek tudomásulvételét az ügyfél aláírásával igazolja.

A Hpt. 203. § (7) bekezdés a) pontja értelmében a (6) bekezdésben meghatározott kockázatfeltáró nyilatkozatnak tartalmaznia kell devizahitel nyújtására irányuló szerződés esetén az árfolyamkockázat ismertetését, valamint annak hatását a törlesztő részletre.

A Hpt. 203. § (6) bekezdése és (7) bekezdés a) pontja a Hpt. hatálya alá tartozó hitelintézetnek vagy pénzügyi vállalkozásoknak minősülő hitelezők számára különös tájékoztatási kötelezettséget ír elő a Ptk. 205. § (3) bekezdésében előírt általános tájékoztatási kötelezettséghez képest. E különös tájékoztatási kötelezettség előírásának célja az, hogy a fogyasztónak minősülő adós tudomást szerezzen az árfolyamváltozás kockázatának fennállásáról, annak jellemzőiről, valamint a kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségeire gyakorolt hatásairól; megmagyarázza, és ezáltal az adós számára érthetővé és világossá tegye az árfolyamváltozás kockázatát az adósra hárító – egyébként a főszolgáltatás körébe tartozó – szerződési feltételt. Az adós ugyanis csak mindezek ismeretében tudja felelősen megítélni, hogy az árfolyamváltozás kockázatára is figyelemmel mennyire terhes kötelezettségekkel jár a számára a kölcsönszerződés megkötése, és eldönteni, hogy vállalja-e ezeket a kötelezettségeket. Az Európai Unió Bírósága (EUB) több ítéletében, a Kúria pedig több jogegységi határozatában fogalmazta meg, hogy az árfolyamváltozás kockázatára vonatkozó tájékoztatásnak mire kell kiterjednie ahhoz, hogy a tájékoztatás megfelelő legyen, és mik a hitelező tájékoztatási kötelezettségeinek korlátai. A tájékoztatás csak akkor tudja betölteni azt a rendeltetését, hogy az adós számára megmagyarázza, világossá és érthetővé tegye az árfolyamváltozás kockázatát az adósra hárító szerződési feltételt, ha a kölcsönszerződést tartalmazó vagy külön okirat kifejezetten, figyelemfelhívásra alkalmas módon, egy helyen, világosan és érthetően, a szükséges részletességgel tartalmazza az árfolyamváltozás kockázatának, valamint a kockázat adós fizetési kötelezettségére gyakorolt hatásának ismertetését. A Hpt. 203. § (6) bekezdése és (7) bekezdés a) pontja ezért ír elő kifejezett tájékoztatási kötelezettséget a hitelezők számára. Nem minősül az árfolyamváltozás kockázatára vonatkozó tájékoztatási kötelezettség megfelelő teljesítésének és megfelelő tájékoztatásnak, ha a kockázat fennállása, jellemzői és az adós fizetési kötelezettségére gyakorolt hatása csak a kölcsönszerződés egyes rendelkezéseiből következtethető ki. Ha a hitelező egyáltalán nem vagy nem megfelelően – hiányosan vagy megtévesztésre alkalmas módon – tájékoztatja az adóst az árfolyamváltozás kockázatáról, akkor nem tekinthető érthetőnek és világosnak az árfolyamváltozás kockázatát az adósra hárító szerződési feltétel.

Az alperesnek az volt az álláspontja, hogy jogelődje a kölcsönszerződés egyedi részében és az ÁSZF-ben megfelelő tájékoztatást adott a felperesnek az árfolyamváltozás kockázatáról. Az alperes

álláspontjával szemben az ítéletábra egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy az alperes jogelődje által a felperesnek adott, az árfolyamváltozás kockázatára vonatkozó tájékoztatás nem felel meg a jogszabályokban, a Kúria jogegységi határozataiban és az EUB ítéleteiben támasztott követelményeknek. A perbeli kölcsönszerződés 7. és 10. pontja ugyanis semmilyen konkrét, érdemi információt nem tartalmaz az árfolyamváltozás kockázatáról; abból legfeljebb következtetni lehet a kockázat fennállására, de nem ismerhető meg, hogy miben áll ez a kockázat, az kit és milyen mértékben terhel, és milyen hatást gyakorol a felperes kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségeire. Ezért a tájékoztatás a Hpt.

203. § (6) bekezdésében és (7) bekezdés a) pontjában megszabott minimális tartalmi követelményeket sem elégíti ki.

Az alperes külön okiratban sem tájékoztatta kifejezetten, a figyelem felhívására alkalmas módon, összefoglaltan a felperest az árfolyamváltozás kockázatának fennállásáról, e kockázat jellegéről, tartalmáról, annak a törlesztőrészletre és a hátralékos tartozás összegére gyakorolt hatásáról. Mindezek legfeljebb csak a kölcsönszerződés egyes feltételeiből következtethetők ki, ez azonban nem minősül az árfolyamváltozás kockázatára vonatkozó megfelelő tájékoztatásnak. Megfelelő tájékoztatás hiányában a kölcsönszerződésnek az árfolyamváltozás kockázatát kizárólag a felperesre hárító, az ÁSZF 4.1.4. és 4.4.2. pontjaiba foglalt feltételei nem érthetők, nem világosak, ebből az okból a Ptk. 209. § (1) bekezdése értelmében tisztességtelenek, és a Ptk. 209/A. § (2) bekezdése alapján semmisek.

A tisztességtelenség miatt semmis szerződési feltételek nem keletkeztethetnek jogokat és kötelezettségeket – azokat úgy kell tekinteni, mintha soha nem lettek volna a szerződés részei.

A Ptk. 239. § (2) bekezdése kimondja, hogy fogyasztói szerződés részbeni érvénytelenség esetén csak akkor dől meg, ha a szerződés az érvénytelen rész nélkül nem teljesíthető.

A deviza alapú kölcsönszerződés nem teljesíthető, ha érvénytelenek az árfolyamváltozás kockázatát a fogyasztóra mint adósra hárító szerződési feltételek, mert ilyen esetben nem lehet tudni, hogy az adós milyen felső határ erejéig köteles viselni az árfolyamváltozás kockázatát, ehhez képest miként kell kiszámítani az esedékes törlesztőrészlet és a fennmaradó tőketartozás forintban kifejezett összegét, és az adósnak mekkora összeget kell teljesítenie. Ezért az árfolyamváltozás kockázatát a fogyasztóra mint adósra hárító szerződési feltételek tisztességtelensége a teljes kölcsönszerződés érvénytelenségét eredményezi, és megnyitja a lehetőséget az érvénytelenség jogkövetkezményének alkalmazása előtt.

A Pp. 213. § (3) bekezdése szerint, ha a keresettel érvényesített jog fennállása és a felperest ennek alapján megillető követelés összege (mennyisége) tekintetében a vita elkülöníthető, a bíróság a jog fennállását ítélettel előzetesen is megállapíthatja (közbenső ítélet).

A szerződés részleges vagy teljes érvénytelenségére alapított marasztalási kereset jogalapja a szerződés részleges vagy teljes érvénytelensége, ezért ilyen kereset esetében közbenső ítélettel a szerződés részleges vagy teljes érvénytelenségét kell megállapítani. A szerződés részleges vagy teljes érvénytelenségére alapított, a perben érvényesített követelés összege az érvénytelenség alkalmazott jogkövetkezményének típusától és tartalmától függ, ezért az érvénytelenség jogkövetkezménye és annak tartalma már a követelés összegének vizsgálata körébe tartozó kérdés.

Az elsőfokú bíróság közbenső ítéletében – az indokolástól eltérően – nem határozta meg, hogy a felperes a szerződés teljes vagy részleges érvénytelenségének jogkövetkezményét kérheti-e, ezért

nem volt akadálya annak, hogy az ítélet tábla a közbenső ítélet szövegezésében a szerződés teljes érvénytelenségét megállapítsa.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítélet tábla az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján – az indokolás pontosítása és kiegészítése mellett – szövegezésbeli módosítással hagyta helyben.

A Fővárosi Ítélet tábla a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az eredménytelenül fellebbező alperest másodfokú perköltség megfizetésére.

Budapest, 2019. október 10.

Világhy né dr. Böcskei Terézia s.k.
a tanács elnöke

dr. Lente Sándor s.k.
s.k.
előadó bír ó

dr. Cs óka István
bíró